

RAZRED IN PREDMET		
9. razred		
<p>SLOVENŠČINA</p> 	<p>UTRJEVANJE ZNANJA (prirejda in odvisniki)</p>	<p>V priponki povzetek (odvisniki, priredja), ki ti je lahko v pomoč pri reševanju UL.</p>
<p>ANGLEŠČINA</p> 	<p>ON THE MOVE (intervju)</p>	<p>Pomoč pri reševanju UL (intervju) v priponki.</p>
<p>BIOLOGIJA</p> 	<p>9.a EVOLUCIJA ČLOVEKA</p> <p>9.a in 9.b EKOSISTEMI IN BIOMI</p>	<p>Povzetek (zapis s PPT) najdeš v prilogi.</p> <p>V prilogi najdeš navodila in prilagojen učni list.</p>

ODVISNIK	VEZNIK	VPRAŠALNICA + povedek GS	
OSEBKOV	kdor, kar, da,	KDO/KAJ?	!!! Zanima me, <u>kam je izginil moj šilček?</u> OS. ODV. Kaj me zanima?
PREDMETNI	da, kar, kako, kdo, ali, kje	KOGA/ČESA? KOMU/ČEMU? KOGA/KAJ? O KOM /O ČEM? S KOM/ S ČIM?	Znano je, <u>kdo je prejemnik nagrade.</u> OS. ODV. Kaj je znano? ----- Ne vem, <u>kdo je prejemnik nagrade.</u> PRED. ODV. Česa ne vem?
KRAJEVNI	kjer, kamor, koder, od koder	KJE? KAM? KOD? OD KOD? DO KOD?	
ČASOVNI	ko, potem, dokler, kadar, preden, medtem ko, prej ko, potem ko, brž ko, šele ko	KDAJ? OD KDAJ? DO KDAJ?	ko – enkrat kadar - večkrat
NAČINOVNI	ne da bi, kot, kakor,	KAKO? NA KAKŠEN NAČIN?	1: Hodi kakor polž. P.D.N. 2: Hodi, kakor hodi polž. NAČ.ODV.
VZROČNI preteklost, sedanjost	ker	ZAKAJ?	Brat je šel v trgovino, <u>ker nam je zmanjkalo mleka.</u> VZR. ODV. Zakaj je šel v trgovino?
NAMERNI prihodnost	da bi, da bo	ČEMU? S KATERIM NAMENOM?	Brat je šel v trgovino, <u>da bi kupil mleko.</u> NAM. ODV. Čemu je šel v trgovino?
POGOJNI	če, ako	POD KATERIM POGOJEM? V KATEREM PRIMERU?	
DOPUSTNI	čeprav, četudi kljub temu da, dasi, dasiravno	KLJUB ČEMU?	
PRILASTKOV	čigar (m. spol). ki, kateri	KATERI? KAKŠEN? ČIGAV?	

IME	POGOSTI VEZNIKI	PRIMERI	VEJICA
VEZALNO PRIREDJE hkratnost, zaporednost	in, pa, ter	Rešujem vaje in delam izpiske ter se tako učim.	X
STOPNJEVALNO PRIREDJE stopnje	ne samo (le)– ampak tudi, (ne –) ne, (niti –) niti	Sosed ni le ukazoval, ampak je tudi sam poprijel za lopato. Ni me niti vprašala za mnenje niti me ni obvestila o svoji odločitvi.	✓ X
LOČNO PRIREDJE odločevanje	(ali–) ali, (bodisi–) bodisi	Ali mi pomagaj ali pa pojdi.	X
PROTIVNO PRIREDJE presenečenje, nasprotja	pa, a, toda, vendar, ampak	Ima odličen posluh, a noče peti v zboru.	✓
POSLEDIČNO PRIREDJE posledice	zato	Nimam limone, zato ne morem pripraviti limonade.	✓
POJASNJEVALNO PRIREDJE pojasnjevanje	saj, kajti, namreč, in sicer, to je	Ne bom kupila te ure, saj mi ni všeč.	✓
SKLEPALNO PRIREDJE sklepanje	torej, zatorej	Ana je deset let živel v Rimu, torej zna italijansko.	✓

On the move

Craig Forster is Canadian, but his father is an engineer who works all over the world. At the moment Craig and his family are living in Penang, in Malaysia. We asked him about his experiences.

How long have you been away from Canada?

We've only been in Penang for three months, but I've lived abroad for a long time. Since I was eight, we've lived in four different countries: Russia, Greece, Oman, and now Malaysia.

That means you've been to lots of different schools?

Yes, that's right. I'm not sure exactly how many, but I know it's loads.

Has that been difficult?

Well, most of the time, I've been at international schools, which give their lessons in English. So I've managed to communicate OK at school and do my exams and everything, wherever we are. But yes, it's difficult when you start at a new school in a foreign country. You don't know anyone and you feel a bit lost. The first time was the worst – that was in Russia. I was really confused and lonely for a while. And then, when I started to feel at home, Dad got a new job and we moved again!

So what's it like now in Penang?

I think I've adapted quite well and I've started to learn Malay. And it's always interesting learning about a new culture. The way of life here is completely different from Canada. Of course I'm still a foreigner, but I don't mind that any more.

Have you enjoyed moving from place to place?

Yes and no. I guess it gives you confidence in many ways. And I've had some incredible experiences. But when you're in a foreign country, it's obviously more difficult to know how to get around, and to make friends with the local people. And it's always hard when you have to leave and say goodbye.

What's the best experience you've had?

Oh, what a question! I'm not sure. I'll never forget going into the desert in Oman – we spent three days in the Sharqiya Sands. We visited the Bedu, who are a traditional, nomadic tribe. They were the most amazing people I've ever met.

What about you? Do you feel like a nomad?

Not really! I suppose Canada will always be 'home', and we go back quite often to see our relatives. I still love Winnipeg. But, to be honest, I don't really miss it any more, and it would be quite hard to live there all the time. I guess travelling is in my blood now! ■

experience – izkušnja

abroad – tujina

confused - zmeden

lonely – osamljen

to adapt - prilagoditi se

foreigner - tujec

confidence - samozavest

incredible – neverjeten

tribe - pleme

EVOLUCIJA ČLOVEKA

1. SKUPNE ZNAČILNOSTI PRIMATOV

- **Giblivi prsti** na rokah in nogah (predvsem palec)
- **Občutljive blazinice** na koncu prstov
- **Ploščati nohti** (lažje rokovanje s predmeti)
- **5 prstov** na dlaneh in stopalih
- **Oči** na sprednjem delu glave -> globinski vid
- **Dolgoživost**
- **Socialno življenje**

2. RAZLIKE MED PRIMATI

- **Hrbtenica:** človek ima obliko dvojnega S, medtem ko imajo gorile in šimpanzi le krivino na vratu
- **Stopala:** človek nima oprijemalnih stopal
- **Lobanja:** človek ima večji možganski del kakor obrazni
- **Poraščenost:** večja pri opicah

3. ČLOVEČNJAKI

V evoluciji človečnjakov se je razvila **dvonožna hoja**, povečala se je prostornina možganov, razvil se je **govor**. Človek je začel uporabljati vedno bolj **napredna orodja**, odkril **koristnost ognja** ter razvil **kulturo**.

A) AVSTRALOPITEK (*Australopithecus*)

- lobanja podobna opičji, majhni možgani
- pokončna, dvonožna hoja
- plezal po drevesih
- Višina: 1- 1,5 m
- prehrana: večinoma rastline, manjša divjad
- nahajališče: Afrika

B) SPRETNI ČLOVEK (*Homo habilis*)

- izdelava preprostega kamnitega orodja, orožja za lov, nabiralništvo
- spretno prijemanje predmetov
- višina: približno 1,5 m
- nahajališče: Afrika

C) POKONČNI ČLOVEK (*Homo erectus*)

- večji možgani
- izdelava kamenih orodij za lov in obrambo
- uporaba ognja
- živel v jamah, gradil začasna prebivališča
- prehrana: več mesa, kuhana hrana
- višina: podobna današnjemu človeku
- nahajališča: Afrika, Azija, Evropa

D) NEANDERTALEC (*Homo neanderthalensis*)

- velikost možganov podobna sodobnemu človeku
- izdelava naprednejšega orodja
- živi v jamah, gradnja bivališč (koče)
- skrb za stare in nemočne
- prehrana: mesna (velika divjad), rastlinska
- nahajališče: Evropa, Azija

E) SODOBNI ČLOVEK (*Homo sapiens*)

- življenje v skupinah v jamah
- izpopolnjeno orožje za lov: harpuna, lok, kopje
- izdelovanje nakita
- pokop mrtvih in obredi za poslovitev
- veliki možgani -> visoka stopnja inteligence

Teden po počitnicah... spet polni energije...

Ta teden boste spoznavali učno snov o **EKOLOGIJI**.

V zvezek zapiši naslov **EKOLOGIJA**, podnaslov **EKOSISTEMI IN BIOMI**.

Pred tabo je učni list, ki ga boš rešil ob pomoči učbenika na strani 120-122. Učni list si lahko natisneš ali pa snov po točkah zapišeš v zvezek.

Besedilo obarvano z **zeleno barvo**, ni potrebno prepisati.

Če ima kdo izmed vas kakršnokoli vprašanje, sva dosegljivi na e-mailu.

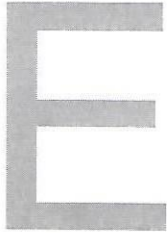

Želiva vam uspešen teden in pazite nase.

Hejdi Baraga in Jerneja Štritof

EKOLOGIJA

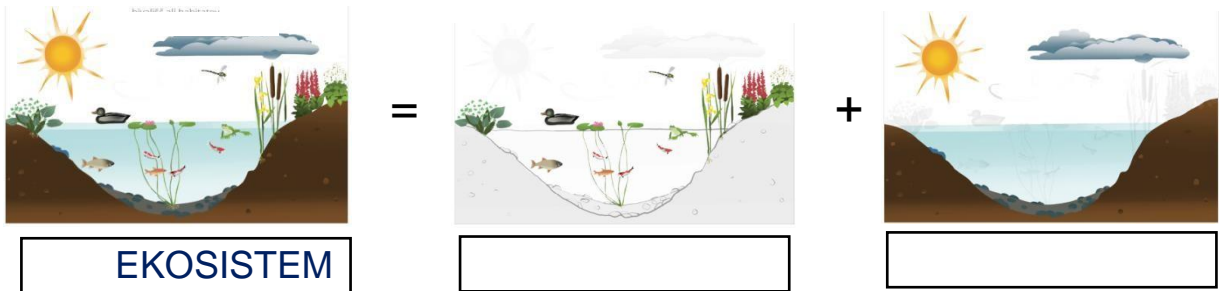
podnaslov EKOSISTEMI IN BIOMI

1. Reši rebuse in razloži pomen gesel, ki jih dobiš. Pomen gesel najdeš v učb. na strani 131.

   	
1 2 3 1 2 3 4 1↔2 3	
Geslo	
Pomen	
 	
1 2 3 4 5 1 2 3	
Geslo	
Pomen	
  	
1 2 3 1 2 3 4 1 2 3 4 5 6 7 8 9	
Geslo	
Pomen	
  	
1 2↔3 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6	
Geslo	
Pomen	

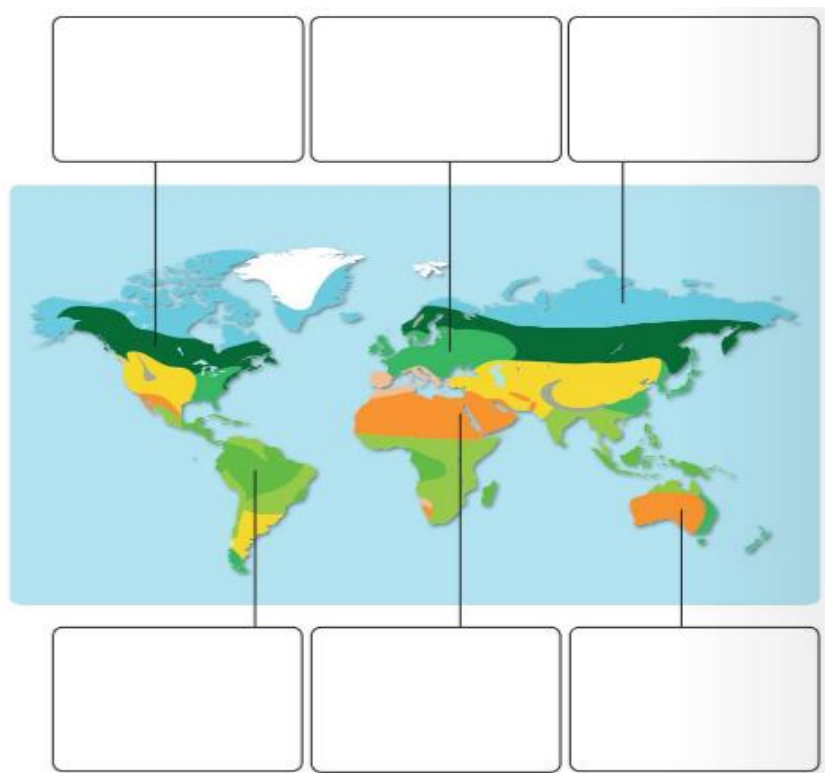
Dopolni s pomočjo učbenika (stran 120 - 122).

2. Ekosistem sestavljajo vse _____, povezane v določenem _____, skupaj z vsemi _____.
3. Na življenje vsakega posameznega organizma vplivajo _____ ali **abiotski** dejavniki, kot so toplota, svetlobe, veter, voda, matična kamnina) in _____ ali **biotski** dejavniki (drugi organizmi).
4. Dopolni.

V različnih ekosistemih se življenjske združbe razlikujejo.

5. a) Ekosisteme na različnih _____ in _____ združujemo v večje naravne enote, imenovane **biomi**.
- b) Po čem so biomi poimenovani? _____
- c) Poimenuj biome, označene na zemljevidu.

d) Kateremu biomu pripada Slovenija? Opiši ga.

6. Kaj je **biosfera**? _____

7. **Organizacijske ravni živih bitij**

V živih sistemih obstaja tesna povezava med njihovim delovanjem in zgradbo, ne glede na to, o kateri organizacijski ravni govorimo.